

In de vaste commissie voor Volksgezondheid, Welzijn en Sport bestond bij enkele fracties behoefte een aantal vragen en opmerkingen voor te leggen aan de Minister voor Medische Zorg over de brief van 6 juni 2018 inzake het rapport «Overgangsrecht voor de mbo- en inservice- opgeleide verpleegkundigen» (Kamerstuk 29 282, nr. 310).

De voorzitter van de commissie,
Lodders

De adjunct-griffier van de commissie,
Krijger

Inhoudsopgave	blz.
I. Vragen en opmerkingen vanuit de fracties	2
II. Reactie van de Minister voor Medische Zorg	6

I. Vragen en opmerkingen vanuit de fracties

Vragen en opmerkingen van de VVD-fractie

De leden van de VVD-fractie hebben met interesse kennisgenomen van het rapport van Panteia over het overgangsrecht van mbo- en inservice-verpleegkundigen en de bijbehorende brief. Genoemde leden zijn van mening dat we iedereen in de zorg de komende jaren keihard nodig hebben en dat moet worden gekeken hoe we ervaren krachten zo goed mogelijk kunnen inzetten en behouden voor de zorg. Daar helpt eventuele onrust niet bij, terwijl dit wel dreigt onder een grote groep verpleegkundigen. Deze leden hebben daarom een aantal vragen en opmerkingen.

De leden van de VVD-fractie begrijpen dat de Minister voornemens is om een onafhankelijke commissie met deskundigen in te stellen. Hoe en door wie worden deze deskundigen geselecteerd? Wie nemen zitting in de groep van geselecteerde deskundigen? Worden vertegenwoordigers uit het verpleegkundig domein meegenomen bij de selectie van de commissieleden? Zo nee, kan de Minister toelichten waarom niet? Is de Minister bereid om er alsnog relevante vertegenwoordigers bij te betrekken, zoals de inservice-verpleegkundigen?

Daarnaast vragen genoemde leden de Minister wat de precieze opdracht zal zijn van de commissie en in welke mate deze onderzoeksopdracht verschilt van de onderzoeksopdracht van Panteia. Hoe wordt ervoor gezorgd dat de nieuwe commissie wel over relevante informatie kan beschikken en deze juist kan beoordelen?

Uit het rapport blijkt dat er op dit moment geen geschikte instanties bestaan die zowel de inhoud als het niveau van verpleegkundige vervolgoopleidingen kunnen beoordelen. Hoe zal deze commissie van deskundigen dit wel kunnen beoordelen? En op welke manier is de commissie voornemens dat te doen, zo vragen deze leden.

De Minister geeft verder aan dat het van belang is dat er snel duidelijkheid komt voor de verpleegkundige beroepsgroep. Hoe gaat de Minister borgen dat deze commissie snel met een besluit over de overgangsregeling komt? Op welke wijze gaat de Minister de reacties die zijn gegeven in het kader van de internetconsultatie over het voorstel tot wijziging van de Wet op de beroepen in de individuele gezondheidszorg (wetsvoorstel BIG-II) hierbij betrekken? Is hiermee al niet de verwachting gewekt dat voor inservice-verpleegkundigen in een overgangsregeling wordt voorzien? Hoe zorgt de Minister ervoor dat dit onderzoek niet tot onnodige vertraging leidt? Deze leden vragen de Minister dan ook of het nieuwe onderzoek zo kan worden ingepast dat het niet zal leiden tot vertraging van het wetsvoorstel BIG-II. Is de Minister voornemens om de verdere uitwerking van de overgangsregeling te gieten in een algemene maatregel van bestuur (AMvB) met een voorhangprocedure, zo vragen deze leden.

In het rapport van Panteia wordt aangegeven dat er uitsluitend gericht wordt op vervolgoopleidingen en niet op werkervaring. De leden van de VVD-fractie zijn van mening dat juist ook werkervaring, kennis en competenties moeten meetellen in de beoordeling of iemand regieverpleegkundige kan worden of niet. Zeker voor de mensen waar het hier om

gaat geldt dat zij vaak breder opgeleid zijn en veel praktisch inzicht hebben. Genoemde leden vragen de Minister daarom welke mogelijkheden hij ziet om deskundigheid van verpleegkundigen individueel te toetsen in plaats van voor een gehele groep. Deelt de Minister de mening dat werkervaring, kennis en competenties relevante factoren zijn bij het toekennen van regie? Hoe worden bijvoorbeeld opleidingen en specialisaties, niet zijnde cursussen, meegewogen? Welke mogelijkheden ziet de Minister om niet alleen naar opleidingen te kijken maar ook naar de mogelijkheden voor het inzetten van een ervaringscertificaat?

Vragen en opmerkingen van de CDA-fractie

De leden van de CDA-fractie hebben kennisgenomen van het rapport inzake de overgangsregeling voor de mbo- en inservice-opgeleide verpleegkundigen. Genoemde leden zijn van mening dat patiëntveiligheid en bescherming van wettelijke beroeps- en opleidingstitels van groot belang zijn in de Wet-BIG, en dat daarom niet lichtzinnig omgegaan met worden met toegang tot de BIG-registratie. Tegelijk vinden deze leden ook dat het mogelijk moet zijn voor zorgpersoneel om zich via opleidingen te blijven ontwikkelen. Deze leden steunen de Minister daarom in zijn voornemen om een onafhankelijke commissie in te stellen die aanvullende opleidingen voor mbo- en inservice-opgeleide verpleegkundigen kan beoordelen op inhoud en niveau. Deze leden hebben hier nog een enkele vraag bij.

De leden van de CDA-fractie vragen wie de beoogde voorzitter wordt van de onafhankelijke commissie. Genoemde leden vragen tevens of inmiddels duidelijk is welke leden voor de commissie geselecteerd worden.

Vragen en opmerkingen van de D66-fractie

De leden van de D66-fractie hebben met belangstelling kennisgenomen van het verkennende onderzoek van Panteia en de begeleidende brief van de Minister. Genoemde leden hebben over deze stukken al schriftelijke vragen ingediend en zijn gerustgesteld dat de opdracht aan de commissie geen gevolgen heeft voor het wetsvoorstel BIG-II en de implementatie van nieuwe beroepsprofielen. Deze leden onderschrijven het belang van zorgvuldigheid in deze kwestie maar willen de Minister eraan herinneren dat de groep mbo- en inservice-opgeleide verpleegkundigen al vele jaren wacht op duidelijkheid. In antwoord op vragen van deze leden erkent de Minister gelukkig ook deze urgentie en stelt hij te streven naar een arbeidsmarkt in de zorg die zo aantrekkelijk mogelijk is en waar mensen met plezier en kunde kunnen werken. Deelt de Minister de mening van deze leden dat een aantrekkelijke arbeidsmarkt ook inhoudt dat de mensen die zich al jaren met veel enthousiasme en passie inzetten om de zorg te verlenen weten waar zij aan toe zijn? Zo ja, betreurt de Minister dan ook het feit dat het instellen van deze commissie betekent dat deze duidelijkheid, waarop al enkele jaren wordt gewacht, weer op zich laat wachten? De leden van de D66-fractie zijn blij dat de Minister stelt dat de commissie na de zomer haar werkzaamheden afrondt en dat de Kamer in het vierde kwartaal van 2018 wordt geïnformeerd over de uitkomsten. Genoemde leden vragen de Minister om de commissie, naast uiteraard zorgvuldigheid, ook de urgentie van het vraagstuk mee te geven.

Vragen en opmerkingen van de GroenLinks-fractie

De leden van de GroenLinks-fractie hebben met belangstelling kennisgenomen van het rapport van Panteia inzake de overgangsregeling voor de mbo- en inservice-opgeleide verpleegkundigen en de reactie van de Minister daarop. Zij hebben hierover nog enkele vragen.

De leden van de GroenLinks-fractie zijn van mening dat het belangrijk is dat snel duidelijkheid komt voor de groep waar de overgangsregeling betrekking op heeft. De langdurige onzekerheid werkt demotiverend voor deze groep, met als mogelijk gevolg dat zij de sector de rug toekeren. Dit lijkt deze leden gezien de krapte op de arbeidsmarkt een erg onwenselijk scenario. Zij vragen dan ook hoe de Minister omgaat met deze onrust en onzekerheid, en wanneer hij verwacht hierover een besluit te kunnen nemen. Ziet de Minister ook in dat een onduidelijk en langdurig proces niet bijdraagt aan de imagoverbetering die juist deze beroepsgroep zo hard nodig heeft? Deze leden vragen verder of en op welke manier het instellen van een commissie de Minister gaat helpen in het nemen van zijn besluit. Welke meerwaarde verwacht de Minister dat de bevindingen van de commissie zullen hebben, ten opzichte van het rapport van Panteia?

Voorts constateren de leden van de GroenLinks-fractie dat Panteia in het onderzoek vier mogelijke scenario's onderscheidt. Genoemde leden vragen welk scenario de voorkeur van deze Minister heeft. Ook vragen deze leden wat de Minister vindt van de alternatieve opties die ook zijn geschetst, zoals een derde register, een verkort traject voor het behalen van een hbo-V diploma, of beoordeling via Erkenning van Verworven Competenties (EVC)-procedures. Deze leden vragen bovendien met welke richting de in te stellen commissie aan de slag gaat. Wordt de richting gebaseerd op één van de scenario's? Zo ja, op welk scenario?

In het wetsvoorstel BIG-II dat ter consultatie voorlag, werd al een mogelijke overgangsregeling omschreven. De leden van de GroenLinks-fractie vragen hoe de voorliggende brief van de Minister zich verhoudt tot het wetsvoorstel. Betekent dit dat mogelijk toch minder mensen aanspraak kunnen maken op de overgangsregeling dan in het wetsvoorstel wordt gesuggereerd?

Ten slotte horen genoemde leden graag of de AMvB waarin de overgangsregeling zal worden geregeld ook nog aan de Kamer zal worden voorgelegd.

Vragen en opmerkingen van de SP-fractie

De leden van de SP-fractie hebben met zorgen kennisgenomen van het rapport inzake de overgangsregeling voor de mbo- en inservice-opgeleide verpleegkundigen.

De leden van de SP-fractie merken op dat de voorgestelde wijzigingen in het wetsvoorstel BIG-II, om te komen tot nieuwe beroepsprofielen voor mbo- en hbo-verpleegkundigen, al een lange voorgeschiedenis kennen. In 2011 werd de evaluatie van de Wet-BIG toegezegd, wat resulteerde in het voorstel voor een nieuw wetsvoorstel BIG-II, waarin onder andere de modernisering van een aantal deskundigheidsgebieden is opgenomen.

Na vele jaren wikken en wegen blijkt dat de Minister er nog niet uit is. In het meest recent uitgebrachte rapport van Panteia is de conclusie getrokken dat geen geschikte instanties bestaan over de kwestie wie verpleegkundige vervolgoopleidingen zowel op inhoud als op niveau kan beoordelen.

De leden van de SP-fractie constateren dat de Minister nu een onafhankelijke commissie instelt die zich over deze kwestie zal gaan buigen. Genoemde leden vinden het goed dat dit dossier zorgvuldig wordt gewogen om tot goede maatregelen te komen. Allereerst willen deze leden weten welke deskundigen uitgenodigd zijn om deel te nemen in de

commissie. Voorts geven deze leden de Minister mee dat tempo gemaakt moet worden met deze maatregelen. De personeelstekorten zijn enorm en de roep aan extra collega's is groot. De onzekerheid over het wetsvoorstel draagt niet bij aan de noden die wij van vele zorgverleners horen.

De leden van de SP-fractie krijgen veel meldingen van verpleegkundigen die zich grote zorgen maken. Zij melden dat ziekenhuizen al voorsorteren op het wetsvoorstel BIG-II. Zo worden in sommige ziekenhuizen op eigen initiatief al mbo- en hbo-verpleegkundigen in functies ingedeeld. Ook zijn sommige ziekenhuizen al begonnen met het opleiden van personeel. Genoemde leden vragen of de Minister het wenselijk acht dat ziekenhuizen al een eigen invulling gaan geven aan een wet die nog niet aangenomen is.

De leden van de SP-fractie vragen de Minister of hij de vele zorgen begrijpt van mbo-verpleegkundigen, maar zeker van ook inservice-verpleegkundigen, die zich door middel van opleidingen en scholingen naar hbo-niveau hebben opgewerkt, maar nu in grote onzekerheid zitten over hun toekomst. Wat gaat de Minister doen om deze zorgen op korte termijn weg te nemen?

De leden van de SP-fractie vragen de Minister of hij de onzekerheid begrijpt van hbo-verpleegkundigen die vrezen voor een overschot aan hbo-verpleegkundigen op afdelingen. Is hun angst terecht dat hiermee de kans vergroot wordt dat zij hun baan zullen verliezen? Hoe gaat de Minister dit oplossen en tevens deze zorgen wegnemen?

De zorgsector vraagt om duidelijkheid over de onrust die het uitstel van het wetsvoorstel BIG- II heeft veroorzaakt. De leden van de SP-fractie vragen de Minister zorgaanbieders en verpleegkundigen te blijven informeren om zoveel mogelijk onrust en onzekerheid weg te nemen en de Kamer zo spoedig mogelijk te informeren over de uitkomsten van de ingestelde commissie. Genoemde leden vragen tot slot wanneer de commissie met een eindconclusie komt.

Vragen en opmerkingen van de ChristenUnie-fractie

De leden van de ChristenUnie-fractie hebben kennisgenomen van de brief en het rapport inzake de overgangsregeling voor de mbo- en inservice-opgeleide verpleegkundigen. Zij vinden het jammer dat er nog steeds geen duidelijkheid is over de vraag wat nodig is qua aanvullende opleidingen om te zorgen dat mbo- en inservice-opgeleiden toegang kunnen krijgen tot het register van regieverpleegkundigen. Tegelijkertijd hechten genoemde leden grote waarde aan een zorgvuldige beoordeling van de aanvullende opleidingen op inhoud en niveau en zij willen de Minister dan ook oproepen om de onafhankelijke commissie hierover met spoed advies te laten uitbrengen.

De leden van de ChristenUnie-fractie willen de Minister naar aanleiding van het rapport nog een aantal opmerkingen en vragen voorleggen. Genoemde leden lezen in het rapport op het punt van gelijkstelling van een mbo-opleiding plus een College Zorg Opleiding (CZO) of een inservice- plus een CZO-opleiding aan een hbo-opleiding, dat de meeste partijen voorstander zijn van een aanvullend, verkort traject om op hbo-niveau gekwalificeerd te worden. Waarom komt dit niet terug in de conclusies, zo vragen deze leden.

Voorts constateren de leden van de ChristenUnie-fractie dat het rapport vooral gericht is op de opleidingssituatie en minder op de praktijk. Toch is al wel iets te zeggen over de praktijk op basis van ervaringen in de

proeftuinen (Nederlandse Vereniging van Ziekenhuizen (NVZ)). Uiteindelijk gaat het in de praktijk om twee verschillende functies. Een belangrijk punt dat in het rapport aangekaart wordt, is de inhoud van de opleiding in relatie tot de uitoefening van de regierol. De regierol vraagt om overstijgende competenties, zoals coördinatie van zorg op afdelingsniveau (patiëntenstromen, werkverdeling en kwaliteitsbevordering (klinisch redeneren, evidence-based practice (EBP) en onderzoek)). Waar mbo-, inservice- en specialistische opleidingen vooral gericht zijn op de directe zorgverlening en de individuele cliënt/zorgsituatie, gaat het in de regierol juist om competenties die horen bij overstijgende taken en ondersteuning in complexe situaties. De leden van de ChristenUnie-fractie vragen de Minister in hoeverre hiernaar gekeken wordt bij de beoordeling van de aanvullende opleidingen. Dit zijn immers competenties die in de hbo-opleiding (steeds meer) een plek krijgen. Is de Minister het met genoemde leden eens dat her- en erkenning van deze aanvullende regie-competenties van groot belang is?

De leden van de ChristenUnie-fractie vragen wat gelijkstelling van een inservice- met een hbo-opleiding, of met een mbo-/inservice- plus CZO-opleiding zou kunnen betekenen voor de ontwikkeling van de rol van regieverpleegkundige in de zorgpraktijk zelf. Het onderscheid in opleiding en rollen is namelijk bedoeld om daadwerkelijk verschillende functies in de praktijk neer te zetten, met taken die voorheen door verpleegkundigen niet vorm gegeven werden. Het risico van gelijkstelling is een (financiële) verzwaring van de verpleegkundige professie, zonder dat sprake is van echte ontwikkeling naar onderscheiden rollen met onderscheiden competenties. Ziet de Minister dit risico, zo vragen deze leden.

De leden van de ChristenUnie-fractie vragen de Minister of hij op basis van het rapport en de ervaring in de praktijk vooral in wil zetten op verkorte trajecten, waarin specifiek aandacht is voor coördinatie van zorg, eventueel coaching van collega's, kwaliteitsbevordering (EBP) en onderzoek.

II. Reactie van de Minister voor Medische Zorg